

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ

માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ: પી. એસ. પોટી, એ. પી. રવાણી, બી. એસ. કાપડિયા

સારંગપુર કોટન મેન્યુફેક્ચરિંગ કંપની લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

કમિશનર ઓફ ઇન્કમ ટેક્સ, ગુજરાત

ઇન્કમ ટેક્સ રેફરન્સ નં. ૫૭/૧૯૭૬;

ચુકાદાની તારીખ:— ૧૭/૦૪/૧૯૮૪

ઉપસ્થિતિ :

જે. પી. શાહ, બી. આર. શાહ

ચુકાદો :—

પી. એસ. પોટી, ન્યાયમૂર્તિ

૧. ધ ઇન્કમ-ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૧૫૪ ની વ્યાપ્તિની તપાસ ટી. એસ. બલરામ, આઈટીઓ વિરુદ્ધ વોલકાર્ટ બ્રધર્સ [૧૯૭૧] ૮૨ આઈ.ટી.આર. ૫૦ (એસ.સી.) માં કરવામાં આવી છે, અને કલમ ૧૫૪ હેઠળ સુધારણાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માંગતા ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસર ચુકાદામાં દર્શાવ્યા મુજબ આવી વ્યાપ્તિ બહાર જઈ શકતા નથી. "રેકૉર્ડ પર દેખીતી અને સ્પષ્ટ ભૂલ" એ સ્પષ્ટ અને ખુદ્દી ભૂલ હોવી જોઈએ અને એવી કંઈક ન હોવી જોઈએ જે તર્કની લાંબી પ્રક્રિયા દ્વારા સાબિત કરી શકાય કે જેના પર બે મંતવ્યો હોઈ શકે. તેવી જ રીતે, કાયદાના વિવાદાસ્પદ મુદ્દા પરના નિર્ણયને "રેકૉર્ડ પર દેખીતી ભૂલ" કહી શકાય નહીં. માત્ર એ હકીકત છે કે આવક અથવા કર જવાબદારી નક્કી કરવામાં ગણતરીની પ્રક્રિયા સામેલ છે તે તેને વિવાદાસ્પદ મુદ્દો બનાવતી નથી, ભલે ગણતરી ગમે તેટલી સંકુલ હોય.

૨. આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચને લાગ્યું કે મોટી બેન્ચને રેફરન્સ મોકલવો જરૂરી છે અને, તેથી, એડિશનલ સીઆઈટી વિરુદ્ધ ભારત વિજય મિલ્સ લિમિટેડ, (આઈ.ટી.આર. નં. ૩૨/૧૯૭૪, ૧૦/૦૯/૧૯૭૫ ના રોજ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો - જુઓ એપેન્ડિક્સ નીચે પૃષ્ઠ ૨૫૫) માં આ અદાલતના ચુકાદામાં લેવામાં આવેલા અભિગમને ધ્યાનમાં રાખીને આવા રેફરન્સનો નિર્દેશ આપ્યો. અહીં ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસર દ્વારા ધ્યાનમાં લેવાયેલી સમાન જોગવાઈનો ઉપયોગ, (સિચ) આ અદાલતના અગાઉના ચુકાદામાં સુધારણા

માટે કરવામાં આવ્યો હતો. કેસમાં પક્ષકારો દ્વારા લેવામાં આવેલા અભિગમમાં અદાલતે જોયું કે એવું કહી શકાય નહીં કે કલમ ૧૫૪ લાગુ કરી શકાય. દેખીતી રીતે, ડિવિઝન બેન્ચ કે જેણે ફૂલ બેન્ચને કેસ મોકલ્યો હતો તેને લાગ્યું કે આ દરેક કેસની હકીકતો પર તપાસનો પ્રશ્ન હશે અને આ કેસમાં એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધવામાં આવેલી હકીકતો પર, એ વિવાદ માટે કોઈ અવકાશ નથી કે કલમ ૧૫૪ આકર્ષિત થશે.

૩. આ કેસને ફૂલ બેન્ચને મોકલનારી બેન્ચ દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા દૃષ્ટિકોણ સાથે અમે સંમત છીએ. આખરે, કેસની હકીકતો પર, શું એવું કહેવું શક્ય છે કે ત્યાં કોઈ "વિવાદાસ્પદ" પ્રશ્ન છે જેના પર બે દૃષ્ટિકોણ શક્ય છે તે કેસના અભિગમ અને કેસમાં પક્ષકારોના વલણ પર આધાર રાખે છે. જો પક્ષકારોને લાગતું નથી કે બે દૃષ્ટિકોણ શક્ય છે, તો, આવા પ્રશ્નની વિચારણા માટે કોઈ અવકાશ નથી. જો ગણતરી, ભલે તે ગમે તેટલી મુશ્કેલ હોય, ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસરો દ્વારા કરવામાં આવે છે, જે ગણતરી સાથે અથવા ગણતરીના જે અભિગમ સાથે, આકારણીપાત્ર ને કોઈ ફરિયાદ નથી, તો "સુધારણાની સત્તા" પર શંકા કરવા માટે અદાલત માટે શું બાકી રહે છે તે સમજવામાં નિષ્ફળ જવાય છે. અમારી સમક્ષની હકીકતો પર, આ જ પરિસ્થિતિ છે.

રેફરન્સ માટે બે પ્રશ્નો છે :

"

(૧) શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, સદર કલમ લાગુ પડતી હતી તેવું ઠરાવીને ધ ઇન્કમ-ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૧૫૪ હેઠળ પસાર કરાયેલા ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસરના હુકમને સમર્થન આપવામાં ટ્રિબ્યુનલ વાજબી હતી -

(૨) શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, આ વર્ષો માટે આ સંબંધમાં મૂળ અથવા સુધારેલા નિયમિત હુકમ વિના આકારણી વર્ષ ૧૯૬૬-૬૭ અને ૧૯૬૭-૬૮ માટે ઇક્વિટી મૂડીના ૧૦ ટકાથી વધુ જાહેર કરાયેલા ડિવિડન્ડના આંકડાઓને અપનાવવા બાબતને સમર્થન આપવામાં ટ્રિબ્યુનલ વાજબી હતી -

"

પ. પ્રશ્નને સમજવા માટે, કેટલીક હકીકતોનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી બની શકે છે. આકારણી વર્ષ ૧૯૬૮-૬૯ માટે, કેપિટલ ગેઈન સિવાય રૂ. ૩૧,૨૧,૦૨૨ ની કુલ આવક પર આકારણીપાત્ર. આકારણીપાત્ર, એક ઘરેલું કંપની હતી. તે સંબંધિત ધ ફાઈનાન્સ એક્ટ હેઠળના અનુસૂચિ ૧ ના ભાગ ૧ ની આઈટમ ૧(બી) ના પેરેગ્રાફ એફ હેઠળ ૭.૫% લેખે વધારાનો કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર હતી. તે કુલ આવકના એટલા ભાગ પર વધારાનો કર ચૂકવવા માટે આટલી જવાબદાર હતી જે કંપની દ્વારા "ડિવિડન્ડના વિતરણની સંબંધિત રકમ" થી વધુ ન હોય. "ડિવિડન્ડના વિતરણની સંબંધિત રકમ" શબ્દોને ધ ફાઈનાન્સ એક્ટ, ૧૯૬૭ ની પ્રથમ અનુસૂચિના ભાગ ૧ ના પેરેગ્રાફ એફ ની આઈટમ ૧ ના

ખુલાસા ૧ માં સમજાવવામાં આવ્યા છે, અને તેની ગણતરી તે મુજબ કરવાની રહેશે. એકવાર તેની ગણતરી થઈ જાય, પછી ૭.૫% લેખે વધારાનો કર જે રકમ પર ચૂકવવાનો છે તે રકમ "ડિવિડન્ડના વિતરણની સંબંધિત રકમ" અને "કુલ આવક" ના નિર્ધારણના આધારે ગણવાની રહે છે.

૬. વર્ષ ૧૯૬૮-૬૯ માટેની મૂળ આકારણીમાં, ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસર ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૬૬ ના રોજ શરૂ થતા આકારણી વર્ષ માટે "ડિવિડન્ડના વિતરણની સંબંધિત રકમ" પર ૭.૫% લેખે વધારાના કર માટે જવાબદાર એવી રકમને ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા. જ્યારે તેમને આ ચૂક જણાઈ, ત્યારે તેમણે "મૂળ રીતે નક્કી કરેલી" રકમમાં કે જેના પર "વધારાનો કર" લાદવાપાત્ર હતો તેમાં આ રકમ ઉમેરવા માટે "સુધારણા" ની કાર્યવાહી હાથ ધરી. તેમણે સૌપ્રથમ ડિવિડન્ડના વિતરણની સંબંધિત રકમની ગણતરી કરીને અને પછી સંબંધિત વર્ષ માટે "કુલ આવક" લઈને જેના પર વધારાનો કર ચૂકવવાપાત્ર હતો તે રકમની ગણતરી કરીને તેની ગણતરી કરી.

૭. આંકડાઓ અંગે કોઈ વિવાદ નથી. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તેના હુકમમાં સ્પષ્ટપણે આ મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે :

"આકારણીપાત્ર તરફે વિદ્વાન પ્રતિનિધિ દ્વારા આંકડાઓ અને ગણતરીઓ અંગે વિવાદ કરવામાં આવ્યો નથી, અને ખરેખર, એવું સૂચવવામાં આવ્યું નથી,

દર્શાવવાનું તો દૂરની વાત છે કે બીજું સમાન રીતે વાજબી અર્થઘટન શક્ય છે જે સુધારણા હેઠળના આ હુકમમાં ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસર દ્વારા પહોંચવામાં આવેલા પરિણામ કરતાં અલગ પરિણામ તરફ દોરી જશે."

૮. દેખીતી રીતે, તેથી, આકારણીપાત્રને અપનાવેલા આંકડાઓ, તે આંકડાઓના આધારે કરવામાં આવેલી ગણતરી, જે રકમ પર વધુ વધારાનો કર ચૂકવવાપાત્ર હતો તે તરીકે નક્કી કરાયેલી રકમ સામે કોઈ વાંધો ન હતો અને, ટૂંકમાં, આકારણીપાત્રને ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસર દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા અભિગમ સામે કોઈ વાંધો ન હતો. તેવું ન હતું કે તેમણે કોઈ અલગ પરિપ્રેક્ષ્યથી "ભૂલ" અથવા "શક્ય અલગ અભિગમ" દર્શાવ્યો હોય. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, હકીકતો પર કલમનો બીજો શું દૃષ્ટિકોણ હોઈ શકે તે અંગે તેમની પાસે કોઈ વૈકલ્પિક કેસ ન હતો. ફક્ત જ્યાં આકારણીપાત્ર દ્વારા એવી રજૂઆત કરવાની શક્યતા હોય કે તેમનો કોઈ અલગ કેસ છે અથવા અલગ અભિગમ છે અથવા ત્યાં કોઈ વિવાદાસ્પદ પ્રશ્ન છે, ત્યાં જ સુધારણાના મુદ્દા પર વાંધો હોઈ શકે છે.

૯. તેથી, કેસની હકીકતો પર, સુધારણાની કાર્યવાહી કરી શકાતી નથી તેવી કોઈ રજૂઆત માટે કોઈ અવકાશ નથી. અમને આ પ્રશ્નોના જવાબો આપવા માટેનું કોઈ કારણ જણાતું નથી કારણ કે આ પ્રશ્નો ટ્રિબ્યુનલના હુકમમાંથી ઊભા થતા નથી.

૧૦. આ ચુકાદાની એક નકલ આ અદાલતના સિક્કા અને રજિસ્ટ્રારની સહી હેઠળ ઇન્કમ-ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ બેન્ચ "એ" ને મોકલવાની રહેશે.

This judgment has been translated using AI Tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.